

Digitální propast může Evropu stát až 1,3 bilionu eur. Pomohou investice do digitálních dovedností, infrastruktury a služeb

25.9.2025 - Komerční sdělení | ČTK

Evropa čelí tzv. digitální propasti, která má zásadní dopady na ekonomiku, zdraví, vzdělávání i důvěru ve veřejné instituce. Podle nové studie Vodafonu s názvem „Digitální inkluze jako most napříč komunitami“ je díky nerovnoměrnému rozvoji digitalizace - od nedostatku dovedností přes pokrytí až po nerovný přístup k zařízením a digitálním službám - celý kontinent zranitelný.

Digitální propast může znamenat ztrátu až 1,3 bilionu eur HDP

Navzdory tomu, že internetové připojení je ve 21. století stejně běžné jako elektřina nebo teplo, miliony Evropanů zůstávají na okraji. 44 % obyvatel EU stále postrádá i základní digitální dovednosti a každá pátá domácnost na venkově byla loni stále bez pokrytí sítí 5G.

Zpráva poukazuje na to, že neřešení nedostatků digitální transformace může Evropskou unii do roku 2033 připravit až o 1,3 bilionu eur HDP. Digitální propast při tom hraje klíčovou roli a způsobuje, že digitálně vyloučené komunity mají horší zdraví, dosahují nižší úrovně vzdělání a méně důvěřují veřejným institucím.

Zpráva také upozorňuje, že každým rokem se propast mezi bohatými a chudými, městem a venkovem, mladými a staršími zvětšuje. Evropa může růst, být odolnější a nabídnout moderní služby, vyšší produktivitu i pevnou demokracii, ale jednotlivé státy i Evropa jako celek musí jednat.

Proč je digitální začleňování důležité

Přístup k internetovému připojení a digitální dovednosti ovlivňují kvalitu života v několika zásadních oblastech:

- **Zdraví:** U lidí vyloučených z digitálního světa je 1,5x vyšší pravděpodobnost, že budou mít potíže s přístupem ke zdravotní péči, což zvyšuje tlak na pohotovosti a zdravotní systém. Lepší přístup k digitálním službám a dovednosti sníží izolaci a podpoří dlouhodobou kvalitu života.
- **Vzdělání a příležitosti:** Školy s omezenými digitálními možnostmi mají potíže rozvíjet nejen základní, ale i digitální dovednosti. U mladých lidí bez přístupu či podpory je dvakrát vyšší pravděpodobnost, že budou postrádat základní digitální dovednosti, což negativně ovlivňuje jejich celoživotní příjmy i občanskou angažovanost.
- **Odolnost demokracie:** Digitálně vyloučení občané se méně zapojují do rozhodovacích procesů, což ohrožuje důvěru v demokratické a veřejné instituce.

Rozdíly se prohlubují

Prohlubující se rozdíly na základě přístupu k internetu a digitální gramotnosti se projevují:

- **Geograficky:** Přetrvávající propast mezi městem a venkovem v dovednostech i pokrytí brzdí rozvoj komunit a služeb.
- **Demograficky:** V roce 2023 mělo základní digitální dovednosti 70 % mladých lidí ve věku 16-24 let, ale jen 28 % lidí ve věku 65-74 let. Tato generační propast činí 42 procentních bodů,

přičemž jihovýchodní Evropa zaostává ještě výrazněji.

- Mezi malými a středními podniky (SME): Pouze 20 % malých a středních podniků v EU je vysoce digitalizovaných. Posun by mohl EU přinést až 628 miliard eur. Evropské firmy navíc produkují pouze 76 % hodnoty svých amerických protějšků, což je důsledek právě pomalejší digitalizace.
- V návazných oblastech: Digitální vyloučení posiluje další sociální problémy. Pomalejší růst, regionální úpadek a nižší vzdělanost vedou totiž k fragmentaci společnosti, tlaku na rozpočty a ztrátě důvěry v demokracii.

Dobré příklady existují, mezi nimi i Česko

Řada evropských zemí však dokázala řešení nalézt. Například:

- Německo: Digitalizace v roce 2023 zvýšila ziskovost firem (EBIT) o 28 miliard eur, rozšiřování sítí přineslo v roce 2022 dalších 5 miliard eur HDP.
- Portugalsko: Digitalizované firmy zde vyplácejí o 37 % vyšší mzdy, což znamená, že produktivita se promítá do životní úrovně zaměstnanců.
- Severské země (Finsko, Švédsko, Dánsko): Nejvyšší úroveň digitální gramotnosti zde souvisí se silnou důvěrou v instituce.
- Česko: Strategické investice zajistily silné digitální začleňování, s minimálními rozdíly mezi muži a ženami a mezi městem a venkovem.
- Řecko: Jen 53,4 % malých a středních podniků mělo loni alespoň základní úroveň digitální intenzity, což ukazuje na potřebu další podpory.
- Irsko: Iniciativa Gigabit Hub (SIRO a Vodafone) přinesla gigabitové připojení do venkovských oblastí a podpořila tím malé a střední podniky, práci na dálku a komunitní soudržnost.
- Rumunsko: Pokud země dosáhne do roku 2027 průměrné úrovně digitalizace EU (Digital Economy and Society Index), naroste její HDP o 3 %, což odpovídá ročnímu rozpočtu na vzdělávání.

Řešení existuje

Zpráva Vodafone na základě všech zjištění pracuje s několika doporučeními pro regiony, jednotlivé země i Evropu jako celek.

- Zařazení digitálního začleňování mezi strategické priority vlád a zahrnutí do strategií pro ekonomický růst a odolnost každého státu.
- Podpora rozvoje digitálních dovedností, ideálně v úzké spolupráci se soukromým sektorem a neziskovými organizacemi.
- Zrychlení digitalizace veřejných služeb, aby na ně dosáhli a mohli z nich těžit všichni.
- Investice do kvalitní konektivity napříč Evropou, odstranění administrativních překážek a budování férového, inkluzivního digitálního ekosystému.

- Celá studie je k dispozici zde:

<https://www.vodafone.cz/nejen-pro-media/digitalni-evropa/digitalni-inkluzi-pro-budoucnost/>

Zdroj: Vodafone

<https://www.ceskenoviny.cz/tiskove/zpravy/digitalni-propast-muze-evropu-stat-az-13-bilionu-eur-pomohou-investice-do-digitalnich-dovednosti-infrastruktury-a-sluzeb/2725503>